

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Nadejda Toma, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Petru Moraru

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Postolachi Nicolae în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui

Ojovanu Viorel Gheorghe, născut la 28.11.1969, originar din r-nul Drochia, domiciliat în mun. Chișinău, com. Grătiești, str. 1 Mai nr.7.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.04.2014 – 25.11.2015;

Instanța de apel: 22.12.2015 – 01.04.2016;

Instanța de recurs: 15.07.2016 – 22.11.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 noiembrie 2015, Ojovanu Viorel Gheorghe a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 (cinci) ani.

Măsura preventivă aplicată în privința inculpatului, a fost înlocuită cu arest preventiv.

Acțiunea civilă înaintată de Pretuleac Irina, a fost admis parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Ojovanu Viorel în beneficiul lui Pretuleac Irina, prejudiciul moral în sumă de 150000 lei și prejudiciul material în sumă de 18129,88 lei.

Acțiunea civilă în partea ce ține de încasarea cheltuielilor pentru efectuarea operației, spitalizarea, tratamentul recuperator și balneo - sanatorial în sumă de 85115 lei, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

S-a dispus încasarea din contul lui Ojovanu Viorel, în beneficiul lui Pretuleac Irina, cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 5000 lei.

În rest, acțiunea civilă în partea cuantumurilor pretențiilor neadmise s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 noiembrie 2015, a fost corectată eroarea strecurată în dispozitivul sentinței în partea pedepsei complementare, fiind substituită cifra „5 (cinci)” indicată greșit, cu cifra „3 (trei)”.

2. În fapt, instanța de fond a constatat, că inculpatul Ojovanu Viorel la 16.01.2014, aproximativ la ora 12.50 min., conducea autoturismul de model "Peugeot Bipper" cu nr. î. COS 763, deplasându-se pe str. Lupan, mun. Chișinău, spre str. Calea Orheiului mun. Chișinău. În timpul deplasării, ajungând la intersecția str. Lupan cu str. Putnei mun. Chișinău, conducătorul auto Ojovanu Viorel, nu a manifestat prudență sporită la trafic, a ignorat cerințele pct. 59 alin. (2) din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că: "La intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului, care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate" și pct. 45 alin. (1) din același Regulament, care prevede că: "Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră", în consecință tamponând autoturismul de model "Dacia Logan" cu nr. î. CPX 694, ce era condus de Pascalov Serghei pe str. Putnei, mun. Chișinău, stradă cu prioritate în raport

cu str. Lupan în rezultatul tamponării, automobilul de model "Dacia Logan" cu nr. î. CPX 694, a fost proiectat pe trotuarul drept al străzii Putnei, mun. Chișinău, lovind pietonul Pretuleac Irina, a. n. 14.06.1997, cauzându-i, conform raportul de expertiză medico-legală nr. 525/D din 06.02.2014, vătămare corporală gravă manifestată prin traumă cranio-cerebrală; contuzie cerebrală gravă; hematom traumatic etajat epi-subdural; hemoragie subarahnoidală posttraumatică; fractura oaselor nazale; plăgi contuze ale feței.

3. Împotriva sentinței au declarat apel avocatul Lazari Constantin în numele părții vătămate Pretuleac Irina și avocatul Cerga Mihail în numele inculpatului.

3.1. Avocatul Lazari Constantin, a solicitat casarea sentinței rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Ojovanu Viorel să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu încasarea suplimentară de la inculpat în beneficiul părții vătămate Pretuleac Irina, cheltuielile ce țin de asistența juridică la instanța de apel în sumă de 3000 lei și încasarea suplimentară de la inculpat în beneficiul părții vătămate, a cheltuielilor ce țin de efectuarea operațiilor plastice, invocând următoarele motive:

- instanța a aplicat o pedeapsă prea blândă față de Ojovanu Viorel, fără a ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, prejudiciile grave cauzate în urma infracțiunii părții vătămate, comportamentul incorect al inculpatului față de partea vătămată, căreia nu i-a acordat ajutorul material necesar și nu și-a prezentat scuzele de rigoare;

- instanța nu a încasat integral prejudiciul material cauzat părții vătămate, iar neaplicarea sechestrului asupra averii deținute de către inculpat, va duce la tergiversarea încasării prejudiciului cauzat lui Pretuleac Irina;

- prima instanță nu a ținut cont de faptul că partea vătămată, căreia i s-au cauzat prejudicii grave, a rămas marcată pe toată viața cu traume grave, care o vor influența negativ asupra viitorului ei, având necesarul de a fi efectuate multiple operații plastice;

Partea vătămată, până la săvârșirea accidentului, nu a avut careva suferințe fizice. Pretuleac Irina a fost nevoită să-și întrerupă studiile la Colegiu, până în prezent fiind nevoită să-și continue tratamentul medical.

3.2. Avocatul Mihail Cerga în numele inculpatului, a solicitat casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să îi fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, cu

micșorarea cuantumului pagubei morale, iar în rest sentința să fie menținută, invocând următoarele motive:

- la pronunțarea sentinței, instanța nu a stabilit cu certitudine circumstanțele atenuante - recunoașterea vinovăției fiind una din circumstanțele atenuante;

- partea vătămată, a prezentat un șir de bonuri fiscale, apărarea considerând că instanța în principiu corect a dispus încasarea prejudiciului material, chiar dacă partea apărării a făcut obiecții în acest sens, în care se regăsesc și poziții care nu au tangențe cu consecințele pe care le-a suportat și partea vătămată. Inculpatul a comunicat la faza cercetării judecătorești, că se va conforma deciziei instanței în ce privește cuantumul prejudiciului material, dar să fie unul real. După emiterea sentinței, acesta, prin transfer poștal a achitat suma de 18129,88 lei, cu titlu de prejudiciu material și 5000 lei cheltuieli de judecată;

- prejudiciul moral în sumă de 150000 lei este prea mare. Partea vătămată nu a probat în vreun fel suferințele psihice, iar instanța de judecată nu a indicat din care considerente a ajuns la concluzia încasării unui astfel de prejudiciu și nu a ținut cont veniturile inculpatului care nu este o persoană social periculoasă, este familist, are doi copii care au nevoie de un tată alături de ei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, apelurile declarate de Lazari Constantin în numele părții vătămate Pretuleac Irina și avocatul Cerga Mihail în numele inculpatului au fost respinse ca nefondate, cu menținerea hotărârii contestate.

Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, a fost înlăturată omisiunea vădită din dispozitivul deciziei, prin indicarea în partea dispozitivă a deciziei, a sintagmei: „A încasa de la inculpatul Ojovanu Viorel în beneficiul părții vătămate Pretuleac Irina – suma de 3000 lei (trei mii) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.”

5. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a indicat, că prima instanță corect a individualizat pedeapsa inculpatului Ojovanu Viorel ținând cont de faptul, că acesta a comis o infracțiune din imprudență, pentru prima dată, întreține familia inclusiv doi copii minori, a realizat cele comise și a recunoscut vina, iar ulterior a transferat o parte din prejudiciul material cauzat părții vătămate, astfel nefiind stabilite careva temeiuri de a înăspri pedeapsa stabilită inculpatului.

Instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral în sumă de

150000 lei, ținând cont de suferințele fizice și psihice și de perturbarea gravă și ireversibilă a vieții acesteia.

Totodată, instanța de apel a considerat justificată solicitarea părții vătămate privind încasarea sumei de 3000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică în instanța de apel, deoarece apelantul a anexat bonul de plată în acest sens.

Instanța de apel a conchis, că în speță nu este rațională aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, față de inculpat, deoarece astfel nu va fi atins scopul pedepsei și nu va contribui la reeducarea lui.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 17.05.2016 prin intermediul oficiului poștal, în termen, a declarat recurs ordinar avocatul Postolachi Nicolae în numele inculpatului, prin care invocând temei de drept pct. 10) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor recurentul a invocat:

- consideră, că instanța de fond a aplicat inculpatului pedeapsa complementară mai gravă decât prevede legea, și anume 5 ani privare de dreptul de a conduce mijloace de transport.

7. Procurorul, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, pledând pentru declararea inadmisibilității acestuia, deoarece pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată corect, nefiind admise careva erori de drept în acest sens.

8. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Criticile invocate în recursul ordinar declarat sunt axate pe faptul, că prin sentința instanței de fond, menținută prin decizia instanței de apel greșit, inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă mai aspră decât cea prevăzută de lege, și anume pedeapsa complementară – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

Astfel, Colegiul penal va supune verificării decizia contestată prin prisma erorii de drept prevăzută de pct. 10) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Colegiul constată, că soluția pronunțată de instanța de apel privind menținerea sentinței, este una legală și întemeiată reieșind din următoarele

considerente.

Sanctiunea infractiunii incriminate inculpatului in baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal prevede pedeapsa sub forma de inchisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pana la 4 ani.

Colegiul penal, retine, ca pedeapsa aplicata inculpatului trebuie sa fie echitabila, legala si individualizata, capabila sa restabileasca echitatea sociala si sa realizeze scopurile legii penale si pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, in stricta conformitate cu dispozitiile partii generale a Codului penal si stabilirea pedepsei in limitele fixate in partea speciala.

Prin urmare Colegiul atesta, ca instanta de fond corect a individualizat pedeapsa inculpatului stabilindu-i o pedeapsa sub forma de inchisoare pe un termen de 3 ani, or potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se inteleg cerintele (regulile) stabilite de lege, de care este obligata sa se conduca instanta de judecata la aplicarea fiecarei pedepse, pentru fiecare persoana vinovata in parte. Legea penala acorda instantei de judecata o posibilitate larga de aplicare in practica a principiului individualizarii raspunderii penale si a pedepsei penale, tinand cont de caracterul si gradul prejudiciabil al infractiunii savarsite, de persoana celui vinovat, de circumstantele cauzei care agraveaza sau atenuaza raspunderea, de influenta pedepsei aplicate asupra corectarii si reeducarii vinovatului, precum si de conditiile de viata ale familiei acestuia.

Cu referire la argumentul recurentului, ca prin sentinta instantei de fond, mentinuta prin decizia instantei de apel greșit, inculpatului i-a fost aplicata o pedeapsa mai aspra decat cea prevazuta de lege, si anume pedeapsa complementara - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, Colegiul penal conchide, ca o astfel de eroare in speța nu este incidenta, reiesind din faptul, ca desi potrivit sentintei a fost dispusa privarea inculpatului de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 (cinci) ani, insa potrivit incheierii Judecatoriei Riscani mun. Chisinau din 25 noiembrie 2015 (f. d. 184 a, vol.1), a fost corectata eroarea strecurata in dispozitivul sentintei in partea pedepsei complementare, fiind substituita cifra „5 (cinci)” indicata greșit, cu cifra „3 (trei)”.

Astfel, Colegiul constata, ca in prezenta cauza nu a fost comisa eroare de drept prevazuta de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedura penala, deoarece pedeapsa stabilita inculpatului a fost individualizata corect, iar la judecarea cauzei in ordine de apel instanta a respectat prevederile legale relevante, motiv pentru care Colegiul penal conchide, ca recursul ordinar

declarat de către avocatul Postolachi N., urmează a fi respins, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

9. În temeiul art. 434 și 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Postolachi Nicolae în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui **Ojovanu Viorel Gheorghe**, cu menținerea hotărârii atacate

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **22 decembrie 2016**.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Petru Moraru